SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 203. JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, OCTOBER 25, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 25-го ЖОВТНЯ 1988 Ч. 203. РІК XCV.

У Ню Йорку відбудеться бенкет з нагоди Тисячоліття

Ню Йорк. — Тут в неділю, 30-го жовтня ц.р., о год. 4-ій по полудні в готелі Валдорф-Асторія заходами Метрополітального Комітету Нюйорку для Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні відбудеться святочний бенкет.

Передбачається участь таких достойних осіб: Кардинала Джана О'Коннора, Архиєпископа Яковоса, Кардинала Мирослава Івана Любачівського, Блаженнішого Митрополита Мстислава, Митрополита Стефана Сулика, Єпископа Василя Лостена, Єпископа Всеволода та представників політичного світу. Під час бенкету буде мистецька програма, в якій виступлять ансамбль бандуристів „Гомін степів", вокальний ансамбль „Промінь" і мішаний хор „Думка".

В Дюкейн університеті влаштовують симпозіюм про Тисячоліття

Піттсбург. — Тут в Дюкейн університеті в днях 26-го до 28-го жовтня ц.р., заходами Комітету Тисячоліття Християнства в Україні стейту Огайо відбудеться наукова сесія про 1000-ліття Християнства в Україні.

Модератором і коментатором сесії буде Стівен Б. Варді, з Дюкейн університету. В програму сесії входять доповіді: „Княгиня Ольга і еволюція Київської держави", яку виголосить проф. Христина Раковська з Куягога коледжу, про „Вплив Києва на російську Церкву і світські реформи XVII та XVIII століть" говоритиме проф. Юрій Кульчицький з Янгставн університету, Мирослава Мудрак-Цішкевич з Огайського стейтового університету доповідатиме на тему „Українське релігійне мистецтво XVIII століття", а проф. Ярема Раковський з Лорейн коледжу виголосить доповідь на тему „Гласність і релігія: перспективи і дійсність".

Український співак був найкращим

В. Полозов

Ню Йорк. (В.Б.). — Для вшанування 10-річчя понтифікату „слов'янського" Папи Івана Павла II польська громада в ЗСА влаштувала тут в неділю, 16-го жовтня ц.р., в катедрі св. Патрика, торжественний концерт релігійно-церковної музики. Організатором цієї імпозантної імпрези було Музичне товариство ім. Станислава Монюшка й комітет, почесним головою якого був Архиєпископ і Кардинал Джан О'Коннор.

Простора велична катедра св. Патрика була вщерть виповнена слухачами, здебільша місцевими, довколишніми та дальшого віддалення поляками, які прибули кількома автобусами. Була й деяка кількість українців та інших непольських осіб.

Мистецьким керівником концерту був Ян Мілян, ведучим — монсіньйор о. Джан Абуцевіч, який вживав виключно англійську мову. Концерт почався точно о 7-ій годині вечора.

Під звуки „Дзвонів із Ясної Гори" (Ченстохови) та тріюмфального маршу польської молоді обох статей, зодягнених у національні строї, внесено репліку ікони Пречистої Діви Марії, тепер Ченстоховської, а колись Белзької, яку, як воєнну здобич вивіз із Галицької Землі, окупованої королем Казимиром реґент Галичини сілезький князь Владислав Опольський (1370-ті роки). Ведучий програмою назвав цю ікону „польською", хоч під час святкування Ювілею Тисячоліття України в Ченстохові провідні польські духовники називали її „нашою і вашою".

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН ПРИЙНЯВ УКРАЇНСЬКУ ДЕЛЕҐАЦІЮ

Українська делегація з президентом Р. Регеном

Вашінгтон. — Члени Крайового Комітету 1000-річчя Хрищення України відвідали президента Роналда Реґена, який приняв їх в Білому Домі у четвер, 13-го жовтня ц.р.

В українській делеґації взяли участь Блаженніший Митрополит УПЦ і УАПЦ Мстислав, Митрополит УКЦ Стефан Сулик, Олекса Гарбузюк, голова Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання, д-р Юрій Старосольський, голова Крайового Комітету 1000-річчя Християнства в Україні, д-р Юрій Солтис, голова Ділового Комітету, Уляна Дячук, касир, Вячеслав Вишневський, заступник голови, Юрій Базилевський, секретар, Надія Комарницька-МекКонелл, голова зовнішніх зв'язків, д-р Богдан Футей, голова Організаційної комісії, Юрій Повстенко, голова мистецьких програм, Евген Іванців, директор Бюра УНС у Вашінгтоні і член Комітету, Мирон Василик, директор Бюра УНС у Вашінгтоні і член Комітету, о. Михайло Федорович, УКЦ і о. Франко Історчин, УПЦ.

Д-р Б. Футей подякував Президентові за його сильну підтримку привернення прав Українській Католицькій і Православній Церквам в Україні. Він підкреслив, що 50 мільйонів віруючих в Україні споглядає на Захід, а зокрема на ЗСА, в надії на допомогу у їхній боротьбі за свободу і релігію. Він пригадав, що вірні УКЦ і УПЦ в Україні є змушені виконувати свої релігійні практики в підпіллі. Д-р Б. Футей також подякував Р. Регенові за його заввагу на терені Об'єднаних Націй в обороні релігійної свободи в Україні і за його зустріч з українськими борцями за людські права і релігійну свободу в часі перебування у Москві.

У відповідь президент Р. Реґен подякував делеґації за її відданість справам релігійної свободи. Він зазначив, що хоча святкування 1000-річчя Християнства відбувалися у Москві, на ділі християнство прийшло в Україну у 988 році і Україна була першою країною в тій частині світу, яка прийняла християнство.

Р. Реґен признав, що 50 мільйонів українців не можуть виконувати своїх релігійних практик свобідно і тому обіцяв і надалі боротися за леґалізацію Українських Церков. Закінчив Президент своє слово висловленням надії, що вже в другому 1000-літті всі Українські Церкви будуть вільні.

Президент отримав від Митрополитів Мстислава, Стефана і пастора Гарбузюка пропам'ятну золоту медалю, що її випустив Крайовий Комітет і книгу „Тисяча років Християнства в Україні", видану спільно Крайовим Комітетом 1000-річчя і Видавництвом „Смолоскип".

„Жовтень" друкуватиме творчість С. Гординського й І. Керницького

Київ. — Київська газета „Літературна Україна", орган правління Спілки Письменників України, пишучи про видавничі пляни популярного в Україні журналу „Жовтень", який в останньому часі отримує сотні листів від читачів, помістила у виданні з 22-го вересня цього року, огляд Романа Федоріва, головного редактора згаданого журналу.

Він пише: „В багатьох листах читачі відзначують взрослу популярність журналу (його тираж подвоївся), підтримують наші починання. Не обходиться також і без гострої критики, порад, рекомендацій і побажань... Ми розуміємо, що популярність журналу не залежить тільки від високої національної свідомости читачів, й насамперед від нас, працівників редакції, від того, який журнал будемо робити. І тому вже тепер добираємо твори, які будуть надруковані наступного року, зважуємо їхню художню та пізнавальну вартість. То що ж з'явиться цікавого на сторінках 'Жовтня' 1989 року? Спершу про поезію. Ясна річ, сучасна українська поезія займає в журналі вагоме місце. Водночас плянуємо продовжити публікації творів призабутих поетів або ж поетів, на яких свого часу було накладаено політичне табу. Зокрема хочемо познайомити читачів із творчістю Святослава Гординського. Будуть надруковані також вірші українських поетів які проживають у соціялістичних країнах, — Іллі Галайди з Чехо-Словаччини, Остапа Лапського з Польщі, Теофіля Рябошапки з Румунії... Приємною несподіванкою для читачів стане публікація історичної повісті Б. Лепкого „Вадим" та історичної повісті Ю. Опіль

(Закінчення на стор. 3)

Німецька поліція заарештувала Б. Майковскіса

Мюнстер, Західня Німеччина. — Агентство Ассошіcтед Пресс повідомило, що західньонімецька поліція заарештувала в Мюнстері лотиша Болеслава Майковскіса, 84-річного колишнього коменданта поліції в Латвії під час гітлерівської окупації, який, як кажуть представники центру Сімона Візенталя і ОСІ при Департаменті справедливости у Вашінґтоні, займався злочинами проти цивільних осіб, зокрема жидів, особисто розстрілював невинних людей, противників гітлерівського режиму, палив села, знущався над жінками і дітьми.

Очевидно, С. Майковскіс заперечує доноси, але він втік від американського правосуддя до Західньої Німеччини, правдоподібно під прибраним прізвищем, знаючи з практики хто контролює американські суди і які документи вони використовують для засуду дуже часто невинних людей.

Спочатку він вніс прохання, щоб німецький уряд надав йому право політичного азилю, але замість позитивної відповіді німці послали поліцію для його арешту, бо, мовляв, він знову може втекти до іншої країни. Клявс Шахт, прокуратор в Дортмунді, правдоподібно підготовляє судову розправу проти нього, а може навіть видачу його в руки совєтів, враховуючи недалекі відвідини до СССР канцлера західньонімецького уряду Гельмута Коля. Шахт, не скриваючись із замірами, заявив, що він буде вдячний за документи з СССР проти Майковскіса, але покищо відмовився відповідати на запитання чи очолювана ним установа плянує видати підозрілого до Совєтського Союзу. Якщо не вийде з прокуратором Шахтом, то ОСІ напевно домагатиметься видачі Майковскіса в руки американських судів і його чекає доля Ф. Федоренка.

ЛИТВА ПРОБУЄ ВІДСЕПАРУВАТИСЬ ВІД МОСКВИ

Вільнюс, Литовська ССР. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" в Москві Филип Тавбман інформує у числі з 24-го жовтня ц.р., що Литовський рух за підтримку гласности і перебудови прийняв нову політичну плятформу й цілий ряд інших постанов на підставі яких Литва буде намагатися, очевидно, за згодою Центрального Комітету і Політбюра місцевої Комуністичної партії і керівника тієї партії Альґірдаса Бразавскаса, недавно обраного на це високе становище, обмежити вплив центрального уряду СССР в Литві і якнайбільше відсепаруватись від московського центру.

Понад 1,000 делегатів, які прибули з усіх кінців країни і, які, як вони потверджують, репрезентували велику або навіть переважаючу частину населення Литви, прийняли додаткову резолюцію, яка підтримує економічну співпрацю республіки з Москвою, і всіма іншими 15-ма республіками СССР, але без втручання центру, накидування плянів без згоди місцевих чинників компартії і республіканського уряду.

В останній хвилині присутні делегати, приймаючи до відома заяву про назначення нового лідера Комуністичної партії А. Бразавскаса, чуть-чуть не проголосували резолюцію з вимогою повної незалежности для Литви, але все одно залишили у плятформі постанову, що населення і керівництво республіки мають право вимагати повного виходу із союзу СССР.

Під головним будинком, у якому відбувала свій з'їзд згадана півлегальна організація, зібралося вміжчасі понад 20,000 литовців, в більшости молодих інтелектуалістів і студентів, щоб підтримати делегатів у їхніх вимогах. Пізніше вони влаштували на центральній вулиці Вільнюса похід зі свічками, співали патріотичних пісень, старий передвоєнний гимн, несли масу прапорів і висловлювали своє розчарування повільним процесом гласности і перебудови з яких мали найбільше скористати поодинокі республіки, які ще й далі надіються на припинення русифікації, надання національним мовам першенства у республіках, економічних полегш, зміни дотеперішньої бюрократії, яка управляє республіками від часів застою тощо. „Після 50 років переслідування, вивозів, розстрілів, ув'язнень, литовський нарід змагає до повної незалежности", — заявив історик Юрґіс Оксас членам з'їзду. Він висловив своє задоволення, що може промовляти з подіюму прикрашеного великим національним прапором червоно-зеленої і жовтої краски, який ще донедавна був заборонений. Інший делеґат Антанас Терляскас пропонував поробити заходи для цілковитого виходу із союзу СССР і повного проголошення самостійности. Усі делеґати без виімку, навіть члени компартії, встали зі своїх місць, і буря оплесків покрила залю. Численні делеґати домагалися повного виведення совєтських військ з Литви. Спеціяльна програмова комісія з'їзду не пішла аж так далеко, але натомість погодилася прийняти усі інші резолюції, які домагаються повної автономії в усіх відношеннях. Наради з'їзду передавались повністю державною телевізією.

А.Бразавскас, новий лідер Литовської ССР, прочитав привітання з'їздові від генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Міхаіла Горбачова. У привітальній телеграмі Горбачов висловлює надію, що модель Прибалтійських республік може стати взірцем для інших республік для піднесення життєвого рівня і плекання своєрідної національностевої культури.

Молоді таланти виступлять в музичному матіне

Х. Ґерула

Л. Гинянська

О. Чопівська

Ню Йорк (О.П.). — Музичне матіне, що його влаштовує 72-ий Відділ Союзу Українок в Українському Інституті Америки у неділю, 6-го листопада, о год. 3:30 по полудні, представить публіці трьох молодих талановитих осіб. Ось вони:

Христина Ґерула, закінчила з відзначенням середню школу у Клифтоні, Н. Дж., і тепер студіює хемічну інженерію у Нюджерзькому інституті технології. Христина є ученицею Українського Музичного Інституту і студіює піяно у клясі Дарії Гординської-Каранович. Вона готується до дипломового концерту. Молоденька піяністка здала теж матуру у школі українознавства, є членкою СУМА і головною виховницею осередку в Пассейку, Н. Дж.

Лія Гинянська студіює музику (спів) в Ітака коледжі та збирається виїхати до Лондону на дальші студії весною 1989 року. Минулого літа молода співачка працювала у музичній програмі Міннесотської опери, набуваючи музичного вишколу та досвіду.

Олександра (Квітка) Чопівська, якій зараз дев'ять років, почала вчитися гри на скрипці, коли їй було три і пів року. Її учителі Сузан Шафарцік, Вілліям Фостер і теперішня учителька Ронда Кол уважно слідкують за музичним розвитком Квітки. Вона брала участь у речиталях у Вашінґтоні, концертах на Союзівці і фестивалях. Стейтова організація учителів Мериленду нагородила її першою нагородою. Молоденька мисткиня є членкою оркестри Монтґомері, а в своїй школі вона грає у смичковому ансамблі. Квітка любить музику бароккового періоду і часто вона, її брат і мама грають разом дома. Квітка любить спорт, є пластункою, ученицею школи українознавства у Вашінґтоні.

Виконавцям акомпаньюватиме на фортепіяні мати Квітки, Лариса Чопівська.

МАСКАРАДА В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Місцевий осередок СУМА влаштовує традиційну дитячу маскараду „Княжий двір", яка відбудеться тут в неділю, 30-го жовтня ц.р., в Домі СУМА, 301 Palisades Ave., від год. 3-ої до 6-ої вечером. В програмі: зорганізовані ігри, казка-пантоміма „Білосніжка", забава при звуках оркестри, буфет, нагороди за найкращі костюми, несподіванки. Проситься батьків подбати, щоб діти прибули на маскараду в костюмах з княжої доби.

ДОПОВІДЬ ПРО ПЕРЕБУДОВУ В СССР

Ню Йорк. — Тут в суботу, 29-го жовтня ц.р., о год. 5-ій по полудні в домі НТШ, 63 Четверта аве., між 9 і 10-ми вулицями, Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує доповідь з циклу „Україна сьогодні". Темою цієї доповіді є перебудова в СССР і її відношення до союзних республік. Виголосить її проф. Омелян Бей з Шиппенсбурзького університету.

В АМЕРИЦІ

У СПАЛАХУ НЕБУВАЛОЇ енергії і бажання в час закінчити свою сесію, Конґрес в четвер, 21-го жовтня ц.р., одобрив ряд законопроєктів, починаючи від заборони вироблювання плястичної пальної зброї, допомоги бездомним та про поборювання ошуканства Уряду і держави. Цим разом американські законодавці виїмково поспішають, бож це рік виборів й багато з них мусять провадити по своїх округах передвиборчі кампанії.

ПРИПУСКАЮТЬ, ЩО ФЕДЕРАЛЬНИЙ прокуратор Мангеттену Рудолф Джуліяні після отримання апробати з Білого Дому в найближчих днях оскаржить і покличе до судової відповідальности колишнього президента Філіппін Фердинанда Маркоса. Його обвинувачують у придбанні нелегально нерухомого майна вартости мільйонів долярів у Мангеттені. Президент Роналд Реґен заявив, що він не буде перешкоджати в оскарженні, якщо Уряд вирішить, що таке потягнення є леґальним.

У ЦЬОГОРІЧНИХ ВИБОРАХ 8-го листопада ц.р. виборці Ню Джерзі крім вибору президента, сенатора, конґресменів і багатьох інших місцевих урядовців, мають вирішити голосуванням чи одобрити пропозицію стейтового уряду про видання бондів на суму 350 міл.дол., як капіталовклад в освіту. Ця пропозиція є єдина на бюлетені голосування, що має до діла з грішми, бо інші три це пропоновані зміни до стейтової конституції в справі заповнення урядових місць в леґіслятурі, поширення можливостей звільнення від реальностевих податків і про встановлення нових реченців для вміщення питань на бюлетенях в майбутніх голосуваннях.

НОБЕЛІВСЬКУ НАГОРОДУ з ділянкки фізики призначено трьом американським науковцям за досліди в ділянці поліпшення зрозуміння елементарних частин і сили у фізиці. Цими трьома американськими науковцями є Леон Ледерман, директор ляборaторії ім. Фермі в Іллиной, Мелвин Шварц, голова фірми Діджітал Петвейс у Каліфорнії та Джек Стайнберґер з Европейського нуклеарного дослідчого центру в Женеві.

У СВІТІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ президент Роналд Реґен зустрівся на довшій розмові з президентом Південної Кореї Ро Де Ю, який прибув до Ню Йорка на 43-тю сесію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй і при тій нагоді відвідав Вашінгтон. Під час фотосесії, коли на обидвох президентів були скеровані фото і телевізійні камери, хтось із кореспондентів запитав Р. Реґена: коли американські військові частини покинуть Корею. „Я думаю, що цей час не за горами, але спочатку потрібно, щоб в Кореї створилась для цього відповідна атмосфера", — відповів Президент ЗСА.

ІМРЕ НАДЬ, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Мадярщини у революційному періоді, тобто в 1956 році, не буде реґабілітований, заявив член мадярського Політбюра Янош Береш. На його думку Надь і міністер оборони Пал Палєтер, які були засуджені військовим судом на кару смерти і розстріляні з наказу кремлівських диктаторів, які втопили в крові мадярську революцію, а потім заманули обидвох до себе і замордували в 1958 році, повинні бути вшановані у якийсь спосіб, а їхня могила повинна бути зідентифікована і поставлений пам'ятник на державний кошт. Крім того уряд повинен виплатити відшкодування родинам покривджених в тому часі мадярів. Про повну реґабілітацію Надя і його найближчих спільників не може навіть бути мови, — заявив теперішній перший секретар Комуністичної партії Мадярщини Кароль Ґрос. Бенеш тим разом не бажав входити в подробиці цієї справи, а тільки підкреслив, що кожний мадяр має право вимагати напису на пам'ятнику, поставленому на його могилі.

ВІДЕНСЬКІ ГАЗЕТИ отримали недавно перекладений на німецьку мову документ нової чехо-словацької правозахисної групи, яка назвала себе „Рухом оборони громадянських свобід". Маніфест, який розіслали в Австрії і Західній Німеччині члени руху до засобів масової інформації, складається із 12-ти точок. Одна з цих точок закликає теперішній уряд привернути в країні політичний плюралізм, інші пункти домагаються зміни конституції, радикальної перебудови економіки, свобідної еміґрації, релігійних свобід тощо. Документ підписали 122 особи, деякі з них належали до дисидентського руху, який виступав під назвою „Харатія-77".

КЕРІВНИКИ ОБИДВОХ ГОЛОВНИХ політичних партій, бльоку Лікуд і Лейбористської в Ізраїлі, дуже рішучо засудили останній бомбовий напад скерований проти ізраїльських вояків на південному кордоні Ізраїля з Ливаном, у якому загинуло сім вояків, а вісім були поранені, три дуже тяжко і не відомо чи вони виживуть пораненими. Міністер закордонних справ Шімон Перез, який є рівночасно лідером Лейбористської партії, заявив, що „ми не спочинемо поки не відшукаємо терористів і спричинників цього замаху". Він назвав такі бомбові замахи терором номер один, бо від вибуху експльозивного матеріялу напакованого в автомобіль можуть гинути також цивільні особи, в тому числі старші люди, жінки і діти. В подібному гострому тоні висловився прем'єр-міністер і керівник бльоку Лікуд Їцак Шамір.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на пів року — $22.00, на 3 місяці — $12.00 Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00 Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Юґославія поміж комунізмом і демократією

Балканська країна Юґославія — середньої величини, за населенням 25 мільйонів мешканців із територією величини стейту Вайомінґ. Це зліпок кількох країн із різнонаціональним населенням і віровизнанням, тому офіційно називається „федерацією": автономними частинами цієї федерації є Сербія, Хорватія, Македонія і Чорногора. Між сербами і хорватами — обостороння ненависть не тільки тому, що серби православні, а хорвати католики, але й тому, що хорвати по нинішній день не забули Тітові, лідерові протигітлерівських сербських партизанів, що він розстріляв хорватського партизанського лідера генерала Міхайловіча, обожуваного хорватськими „четніками". Йосіф Броз Тіто, який правив, як диктатор протягом 35 років, перед своєю смертю у 1980 році, передбачуючи можливість хаосу і громадської війни, проголосив нову конституцію з ротаційною системою президентури кожної із названих автономних частин, поруч із комуністичним ЦК і Політбюро.

Проте комуністична Юґославія ніколи не визнавала над собою примату Москви. Коли в 1968 році совєтські частини і деякі з'єднання польських, мадярських та східньо-німецьких військ вмаршували до Чехо-Словаччини, щоб „рятувати комунізм" ніби загрожений Александром Дубчеком, що прагнув завести „комунізм з людським обличчям", Тіто різко запротестував, заявив, що він не визнає так званої доктрини Брежнєва, яка „дозволяє" Совєтському Союзові рятувати загрожений комунізм та з свого боку загрозив, що у випадку наїзду совєтських військ на Юґославію — він протиставиться збройною силою. Коли в СССР прийшов до влади Міхаїл Ґорбачов — Александра Дубчека, словака, „реґабілітовано", але і в Юґославії люди піднесли голови. Йдеться там не тільки про міжнаціональні й міжвіровизнаневі конфлікти, а про економічну кризу: Юґославія завинила західнім демократичним країнам 21 міл дол. і шаліє там інфляція, зростаючи щороку на 217 відсотків. У цій ситуації шукається винуватців у верхівці компартії. Передбачували, що на пленарному засіданні ЦК компартії Юґославії втратить своє членство яких 45 осіб з-посеред усіх 165 членів ЦК та що „полетить" найменше 14 достойників із 23-членного Політбюра. Але так, не сталося звільнено тільки одного серба, але й проти того запротестував сербський лідер Слободан Мілосевіч.

Але нема сумніву, що й до Юґославії докотився ліберальний вітер гласности і перебудови Ґорбачова з його критикою колгоспної системи та його кампанією проти опозиціонерів, які не хочуть втратити своїх жолобів — без уваги на добро країни. Марксо-ленінізм банкрутує скрізь і це добре явище, що він захитався вже і в Юґославії. Може це приспішить упадок комунізму і в двох інших комуністичних країнах Балкану, Болгарії і Румунії, бо й комуністичний прем'єр Греції, Андреас Папандреу, економіст з американською високою освітою, не зриває тісних зв'язків з европейським Заходом та Америкою. Юґославський комунізм знаходить підтримку від найбільшої в Західній Европі Комуністичної партії Італії, — але вона цілком підупала і перестала бути чинником, з яким рахуються італійські центро-праві партії. Хоч Юґославія — далеко від нас, проте й тамошні події посередньо пов'язані із ситуацією в Україні і тому вони нам дуже цікаві.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському — *Редакція*.

Іван Фур

РІДНА МОВА ЩЕ ЖИВЕ В УКРАЇНІ

I.

Питання рідної мови не перестає хвилювати і турбувати українських громадян. Пишуть вони листи до газет і державних чинників із домаганням привернути і одержавити законом українську мову. Народ не лише вболіває над мовним питанням, але також вказує на порушників і гробокопателів української мови, та як ті мовні проблеми виправити. Ці домагання йдуть від діячів української культури, письменників, публіцистів та широких кіл громадянства. Це вже не лише „несміливі нотатки", що дискредитують мовний український стан, але це з усією відвертістю говориться про причини зла, яке заподіяли партійні провідники з урядом Української Республіки на чолі. Цей мовний стан український народ окреслює, як „глумливе зневажання духовости українців взагалі". Народ пише, а преса щораз сміливіше містить ці листи і навіть заохочує до обміну думками на теми рідної мови. Справа рідної мови в Україні ще живе, народ нею дорожить і її домагається.

Кілька голосів в обороні рідної мови: громадянин С. Назарко зі села Рубежна, Ворошилоградської області пише, в російськомовній газеті „Правда України" ч. 111, „Всі радянські люди занепокоєні подіями у Вірменії та Азербайджані... , а ось у нас на Україні ніби все впорядку, але чому скажімо поштові листівки практично всі друкуються російською мовою?! Якою мовою користуватися, справа кожної людини... іноді хочеться висловити поздоровлення, листівку з днем народження чи святочним привітом, близьким і знайомим, що живуть за межами України і це неможливе, бо українських листівок немає". Невипадково пише далі С. Назарко, „наші недруги б'ють в усі дзвони, що Україна просто русифікується"... „до речі сьогодні взагалі рідко зустрінеш написи українською мовою... назви колгоспів, радгоспів не українські. Думаю, що се неправильно..."

Публікуючи цього листа, ветерана війни і праці, члена КПСС з 1943 року редакція додала від себе, „цей лист повинен стати приводом до розмов про роль рідної мови, в інтернаціональному вихованні, бо це не дріб'язковість, а зернини, що формують національне достоїнство". Знову Микола Литвин ставить питання, чому... „у Вінниці українські написи вивісок та назв вулиць замінено російськими і то тепер в час перебудови..." А. Войченко з Вінниці доповняє повище твердження дальшими питаннями... „зайшов я вчора до центрального Універмагу... рили..., але всі написи, які були українською мовою, замінили російською, де була „білизна" стало „бельє", а на вулиці Пирогова відкрила кафе „Радуга" і це тими днями, отже „перебудова" триває. Далі А. Войченко пише, що перед восьми роками відкрито у Вінниці філію Української сільсько господарської академії до якої приймають молодь зі сільських шкіл Вінницької области. Навчання в академії було українською мовою, а тепер в часі гласности перейшли на російську мову.." Батьки запитують,.. „чому порушують право навчати рідною мовою...?", „чому винні не відповідають за це..?"! Подібна перебудова проходить в Івано-Франківській, Київській, Харківській і Хмельницькій областях.

Письменник І. Білоус, член Клюбу шанувальників української мови СПУ пише: „Брест Литовський нарекли Проспект Победи,.. а на всіх табличках тролейбусних зупинок з обох боків там не знайшлося місця для українських слів". Вивіски на магазинах, особливо кооперативних, російською мовою та всі афіші рекламами..." Говорить І. Білоус також, „щоб створити такі умовини, щоб батьки не мали сумніву, до якої школи віддають своїх дітей".

Вінницькі мовні непорядки не подобалися Н. Ковальчук з Із'яслава Хмельницької области, вона пише, „ці адміністратори мабуть забули, що патріотизм починається з любови до рідної мови, що українська мова, це мова їхніх земляків Михайла Коцюбинського і Михайла Стельмаха. Нехтувати її, це, на мою думку, невігластво. Тож, якщо такі активно збиткуються з рідної мови, це наводить сумнів і в щирості їхніх заяв про любов російської мови. Людина, що зрікається мови матері неладека від зречення всіх священних понять..."

Михайло Соколов, науковий працівник Київської Політехніки, пише: „нікого не можна примусити розмовляти російською чи українською мовами. Юнаки і дівчата, які народилися в Україні, від батьків українців, не мають права зневажати рідну мову. Я полюбив українську мову ще в школі і не розлучуюся з нею вже життя... Свого часу мені довелося бувати поза межами України і я бачив, як повсюди шанують Україну, її культуру і мову... Болюче і прикро читати це зневажливе ставлення деяких українців до свого коріння і зовсім не можу слухати того жахливого жаргону, яким розмовляють ті, що цураються рідної мови..."

(Продовження буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Цікаві імпрези в Українському Інституті Америки

При заповненій залі святковою публікою, при піднесеному настрої, відбулось 2-го жовтня відкриття сезону в УІА. Рівночасно це був і Ювілей 40-ліття заснування інституту. Прикметним виявилося імпрезове розмаїття дня (дехто каже, що це було мистецьке перевантаження). Бо крім концерту у 100-річчя із дня народження нашого славного музикотворця В. Барвінського (1888), влаштовано відкриття „Виставки українського історично-релігійного мистецтва" присвяченої 1000-літтю; а ще в одній зі заль було щось у стилі осібної, меншої, сучасної малярської виставки церков, таких мистців, як Гординський, Гуцалюк, Мазурок і Литвин, де домінував жаром своїх кольорів, М. Мороз (три картини).

Виставка нашого релігійного мистецтва пишалась деякими рідкісними експонатами. Хто з наших людей мав колинебудь нагоду побачити срібну чашу гетьмана Мазепи чи копію „Ізборника Святослава" з 1073 року, або деякі старі молитовники? Цікава теж ікона св. Миколая із XVII сторіччя, мальована на склі чи вже історичні церковні ризи. А далі низка репродукцій ікон, фресок та мозаїк. Гості роїлися, як бджоли у вулику, поспішаючи від одного до другого предмету, бо часу на оглянення всього було обмаль (одна година) тому, що слідував концерт. Треба тільки сподіватись, що ще багато наших людей відвідає Інститут, щоб скріпитись релігійно-національною наснагою цієї оригінальної виставки.

* * *

Про ювілейне 40-ліття Інституту і про початки праці промовив В. Барвінський згадуючи з пошаною та вдячністю ім'я сл. п. Володимира Джуса, який набув цей цінний будинок віддаючи його до розпорядимости організації Українського Інституту Америки. Кілька слів до слухачів сказала і вдова по В. Джусові, Іванка Джус. Коротко, але доцільно доповіла про виставку мистець Слава Ґеруляк.

Щодо самого концерту то про Барвінського, як передового нашого композитора, теж зв'язко розказала його учениця фортепіяну піяністка Дарія Гординська-Каранович. Вона згадала і про цікаву зустріч Барвінського у Львові, в 30-их роках, зі світової слави мадярським композитором, Белею Бартоком. Авторові цих рядків, який був тоді приватним учнем гармонії у Барвінського, композитор розказував про ту зустріч та про велике зацікавлення Бартока українською музикою, особливо народною. Проте, найправдоподібніше через пізнішу, трагічну історію Закарпатської України, з тієї зустрічі нічого не вийшло.

* * *

Концерт із творів Барвінського розпочато дуетом і першим виконанням у Ню Йорку, „Народною мелодією" і „Гуморескою" у виведенні скрипаля Тима Бейкера та Томи Гриньківа. Оба твори сповнені щирого, рідного звучання, що його виконавці чітко підкреслили. Далі Гриньків відіграв три блискучі Прелюдії: е-моль, ч. 1, Фіс-дур, ч. 2 (пасторальну), та ц-моль, ч 5. Гра була гарна, хоч цим разом, це не був його найвищий технічно-інтерпретаційний рівень до якого ми привикли. Все таки Прелюдія пасторальна вибилась на перший плян своїм світлотінюванням відтворення.

Велику частину програми віддано для дебюту молодій сопраністці Вірі Черни з Коннектикат. Висловлена опінія про її спів перед виступом була дуже додатна, яка, на жаль, покищо, не справдилася. Вибір шести пісень був бездоганний. Вона вивчила одну з найважчих пісень Барвінського (слова Б. Лепкого) „В лісі". І цікаво, що ця річ і „Місяцю, князю" (слова Франка) були найуспішніше проспівані. Віра виконала ще „Ой сумна, сумна", Ой поля, ви поля" (текст О. Кониського), чудову народну „Чи ти мене вірно любиш" та „Ой ходить сон", при знаменитому супроводі Гриньківа. Віра інтелігентна і музикальна; її голосовий матеріял — пригожий. Однак вишколення голосу — неправильне. Треба знайти вчительку, яка видобула б голос наперед і звільнила його від здущення. В голосі є тепер турбуюче вібрато, що нищить струни голосові. Тоді Віра могла б стати корисною і потрібною нам концертовою співачкою.

У другій частині програми, по довгій перерві, почули ми з приємністю нашого віольончеліста Нестора Цибрівського в чарівливім „Ноттурно". Разом із Гриньківом це був мистецько відтворений, досконалий, розмрійний дует. Соняшнопромінним закінченням концерту було Тріо а-моль, оп. 1. До двох, щойно згаданих мистців, долучився ще Т. Бейкер зі своїм гарним скрипковим тоном і грою. І слухачі були вповні полонені вершинною музикою Барвінського. Це було ще і куди краще виведення, як перед кількома літами. Технічне опанування твору було зразкове. Переживання гри виконавцями захопило і слухачів. Посипались оплески, понеслись оклики „браво", появились квіти і усміхами мистецької насолоди квітли обличчя присутніх. Скромно, проте гідно пом'янула наша громада улюбленого не тільки композитора-мученика, але й взірцевого громадянина-виховника українського народу.

Роман Кухар

ОДИН З БЕЗІМЕННИХ

Звістка про Ольгу Решетилович-Дучимінську (1883-1988) з останніх років її 105-річного страдального життя зрушили нещодавно кола нашого суспільства. Насправді так мало було відомо молодшому поколінню про її діяльність. А. О. Дучимінська була колись відомою громадською діячкою. Вона бо була й народною вчителькою й журналісткою, членкою редколегії „Жіноча доля", й авторкою поетичних та прозових творів. Хоч молодша віком, дружила Ольга Дучимінська з Наталею Кобринською, Ольгою Кобилянською, Василем Стефаником, Богданом Лепким, теж із неодним членом „Молодої Музи". Довгих десять років в'язнили її совєтські органи в сибірських таборах за недоведену співучасть у вбивстві московського вислужника, Ярослава Галана в 1949 р. Після повороту з заслання Дучимінська, майже безпритульна, далі пильно працювала, з черги на полі української етнографії, що довело в висліді до низки її цінних наукових розвідок. Про її життя стало відомо зі спогаду Романа Горака. „Вишня на подвір'ї", де автор підсумовує ввесь пройдений життєвий шлях заслуженої діячки, що наприкінці таки зазнала реабілітації за попередні репресії влади. Цікавий і гарно написаний цей спогад помістила зі знімкою соленізантки „Літературна Україна" з нагоди 105-річчя її життя 26-го травня ц. р. (гл. передрук спогаду у „Свободі", за 28-ме і 29-те червня 1988 р.). Та вже коротко після відзначення цього небуденного життя, якого й каторга в 1950 роках не змогла знищити, Ольга Дучимінська закрила навіки свої очі 23-го вересня (гл. звідомлення у „Свободі", зі світлиною з молодших років письмениці, з 4-го жовтня 1988).

У звітах про Ольгу Дучимінську згадується про її доньку, Оксану Дучимінську-Мигул (померла в Мюнхені 1979 року й перевезена на поховання до Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., на українському православному цвинтарі св. Андрія) і внука, проф. Івана Мигула в Канаді. Вражає відсутність будь-якої згадки про чоловіка Ольги Дучимінської, Петра, та її сина, мабуть, Олеся наскільки пригадую з однієї розмови з його сестрою Оксаною в 1968 році.

Про Петра Дучимінського пише св. п. інж. Гаврило Гордієнко у 3-му томі своїх спогадів, „Під щитом Марса" (Філядельфія, 1983 р., ст. 29):

„В центрі Закарпатського села Синовир, до того величенького, що могло вважатись містечком, була мурована греко-католицька церква, а біля неї школа, в якій управителем був Петро Дучимінський, колишній старшина УГА, що не міг вернутись під польську займанщину в Галичині. Був він уже старшим, довголітнім учителем з великим досвідом... Зі своєю дружиною, Ольгою Олександрівною Дучмінською, він розлучився, бо вона залишилась у Галичині, де була діячкою на жіночому фронті. Пізніше посуджували її за деякі пов'язання з атентатом на Ярослава Галана, за що відбула заслання".

Отож, крім старшої доньки Оксани, був у Дучимінських, ще до їхньої сумної розлуки, й син, який залишився при мамі у Львові. Про нього мало кому відомо, а це був незвичайний юнак, водночас чутливої душі, палкого серця й повен завзяття супроти ворогів України й посвяти батьківщині, що й доказав у своєму короткому житті. Пізнавши його на провесні життя, бажаю дещо про цього невідомого сина Ольги Дучиминської розповісти читачам.

Завдяки фундації добродіїв Бачинських, зорганізовано в 1920 роках у Милованні над Дністром, біля Єзуполя, літню вакаційну оселю на терені сільсько-господарської школи, для дітей незаможних батьків (дівочу туру в липні і хлоп'ячу в серпні). На цій оселі 1929 року я й зустрінув, між іншими хлопцями різного віку, тендітного, блідого хлопчину, чи не свого ровесника, на прізвище Дучимінський. Тоді ще не було звичаю кликати себе поіменно, так що імени свого друга з тієї ранньої доби життя я не затямив, він став для мене просто Дучимінським. Затямились й інші осельчани з того часу, як от Загачевський (пізніший письменник дивізійної тематики), Сороковий, Самагальський, Семираз, (пізніші філісти, співучні з різних кляс), Крип'якевич (свояк нашого історика), Балицький згодом урядовець переселенчого табору ІРО в Етлінгені в 1948 р., (Тихоліз) в 1930-их роках зірка футбольної команди „СТ Україна", замордований большевиками в тюрмі на Лонцького, (в 1941 р.), Циган (роки пізніше — зірка футбольної команди „Степ"). Було й чимало інших побратимів ігор на оселі, але подружити „від серця" довелось мені саме з Дучимінським. Бо й який же гарний, сердечний був це друг! Упарі з ним поспішали у тригодинному марші з оселі до далекого Дністра купатись, разом і плавати навчились (так і залишилась у пам'яті пересторога нашого опікуна, ст. пластуна Квасниці — „Тримайтесь берега, хлопці, бо там далі круча, минулого року вхопила нашого юнака Венгльовського і втопила його!"). У поворотній дорозі до оселі разом виспівували „Гей ж, до бою, браття, за волю!", спраглі в довгому марші, пили з одної кватирки джерельну воду, лягали потомлені на свої солом'яні лежанки, один побіч одного, звірялись зі своїх турбот. У дощові дні обидва зачитувались із однієї книжки в наших руках, чи то були „Тарас Бульба", „Вій", Гоголя, чи історичні оповідання Чайковського. Разом і співали сопранами в осельчаному хорі й виступали на сцені нашого театру під керівництвом виховника Квасниці. Особливо затямились пережиті спільно події в великому саду оселі, одна вечірньою порою, а

(Закінчення на стор. 3)

Радомир Біляш

ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Одна з наймолодших установ в Канаді, яка передусім займається збереженням пам'яток українського народного мистецтва — це музей просто неба п. н. „Село спадщини української культури", (або коротко: „українське село"). Недалеко міста Едмонтону, музей віддзеркалює життя перших українських поселень в провінції Альберти під час першої четвертини XX століття. Звичайно, це робиться з великою увагою до експонатів.

Самі фонди експонатів цього музею, зібрані за останніх 11 років державними працівниками, ще розвиваються. Не зважаючи на це, що музей почався 1972 року громадськими силами, в 1975 році ці засновники продали його, але тільки частинно, провінційному уряді Альберти. Договір розпродажу не включав колекцію експонатів музею, а тільки історичні будинки. Очевидно, можна дивитися на такі обставини, як на велику втрату. Але тому що об'єкти зібрані попередніми власниками музею не відображували якоїсь організованої програми і часто не мали багато до діла з тематикою села, можна вважати, що така втрата не принесла шкоду. В теперішніх фондах, адміністровані кураторами відділу Охорони Історичних Пам'яток при міністерстві Культури провінції Альберти, зберігається понад 26,000 об'єктів.

У деяких провінціях Канади, можна зарахувати українські музеї до найстарших. Тому, для організаторів збирацької програми Села було багато прикладного досвіду при цих установах. Рівночасно, дослідчі поступи в історії українських переселенців до Канади збагатили знання про матеріяльну культуру, яка знаходилася у цих музейних фондах і приватних колекціях. Збирацька програма музею взяла до уваги не тільки таке знання, але також загальноприйняті сучасні принципи зберігання матеріяльної культури. Вислід цієї праці не тільки багато розкрив про стан українського народного мистецтва в Канаді, але мабуть, також у цілій діяспорі.

Сучасні дискусії про поняття народного мистецтва унаявнюють, що популярність цього вислову створила нереальне розуміння такого явища. Матеріяльна культура є вислідом таких природних і людських впливів, як топографія, клімат, рослинність, економія, політичні події, і взаємовпливи з іншими народами. Уточнення меж народної специфіки якоїсь матеріяльної культури є можливе аж після аналізи таких впливів. Тому важливість даного об'єкту повинна передусім полягати на його функціях. На жаль, ми надто часто оцінюємо нашу матеріяльну культуру за її художність, і не можемо пояснити конкретними способами, чому вона існує, звідки вона приходить і коли вона постала. Без такого першорядного знання, будь-який нарід не зможе представитися на світовій арені й відрізнятися поміж іншими народами тільки своєю художністю.

Усунення української матеріяльної культури в рамках мистецтва не робиться тільки в діяспорі. Художність української культури енергійно аналізують науковці на Україні приблизно 20 років. За рішенням Комуністичної партії України, метою цих аналіз було проєктувати оброблення традиційного вигляду української культури для сучасного вжитку громадян підсовєтської України. Така модернізація мала б рішати які культурні особливості підтримували ідеологію совєтської влади, і плекати їх різними підручниками і промисловими виробами. Рівночасно вибір, особливо художніх елементів, української культури мав би збагатити загальну совєтську культуру. **Розрізнення реґіональних коренів тих елементів вважалася непотрібною і шкідливою до зміцнення совєтського народу.**

У північній Америці українські громадяни гордяться, коли неукраїнці приймають собі прикмети української культури (принаймні естетично кращі, цебто „народно-мистецькі" прикмети). На жаль, таке запозичення часто неповне, виходячи у такій формі, наприклад, де в нас існують, ще більше фарбованих чи керамічно-вишиваних, або „яєчкованих" абажурів, годинників, горняток, попільничок, тощо. Рівно ж існують приклади інших форм запозичень з української культури. Наприклад, українська тематика знаходиться тут навіть у холодильниках найбільших крамниць на цьому континенті, на пакунках таких заморожених страв, як вареники і голубці. А на концертах ми частіше бачимо деталі українського народного життя і ноші у виступах українських і неукраїнських танцювальних ансамблів. Іншими словами, з безправної іміґрацької дитини, українська культура (і українське народне мистецтво) на еміґрації перетворилася в дорослу, збагачену і складову частину різних культур світу. Але треба питати: яким коштом?

Сучасне розповсюдження українського народного мистецтва має великий вплив на характер і майбутність загальної української культури. Наприклад, улегшення правил крою і оздоблення народної ноші, щоб уможливлювати виконання нових вправ сценічного танцю переважно творить зовсім нові об'єкти, які підкреслюють їх естетичний вигляд і узагальнюють реґіональні особливості своїх попередників. Зміна оригінальної функціі і деталів даної речі, поступово приводять до втрати інших культурних особливостей споріднених з нею, як наприклад, діялект, звичаї, кольори, мотиви, і символіка. Якщо такий узагальнюючий процес продовжується безупинно, він стає загрозою до народної специфіки культури. Треба пам'ятати, що такі нюанси районних відокремлень, як діялект, звичаї, і т. д. не є тільки важні для прикріплення однорідности української культури, але також підкреслюють окремішність районів буковинців, закарпатців, лемків, і поліщуків від сусідніх районів румунів, чехів, мадярів, поляків і білорусів.

Закінчення буде.

Український музей-архів у Клівленді

Клівленд — індустріяльне мільйонове американське місто на південному побережжі озера Ірі, куди наші люди з Підкарпаття приїжджали на заробітки ще до 1914 року, даючи тим підставу для творення української громади. Ця громада дуже збільшилася біженцями, які прибули тут на постійне життя після 1945 року, так що в 1965 році вона нараховувала понад 40,000 осіб. Більшість з них були згуртовані довкола своїх церков, політичних чи наукових інституцій і організацій.

Сьогодні у Клівленді май же немає українського поважного скупчення і тому немає громади і її установ. Більшість українців переселилася до „нового" Клівленду, на південь від старого міста, на більш чистішу, свіжішу і зеленішу околицю з італійською назвою Парма. Старе місто Клівленд українці залишили чорним і орієнтальним етнічним групам.

Три українські інституції ще залишилися у старому місті, які стараються якось себе втримати, щоб не пропасти і не зникнути з арени історії української громади в Клівленді. Це УКЦерква св. Петра і Павла з 1910 р., книгарня „Дністер", якою завідує В. Ільчишин, та Український архів-музей. Всі вони знаходяться близько один від другого в ололиці, в якій вечором небезпечно самому проходити...

Український музей-архів (УМ-А) — це ще досить нова установа, на яку ми хочемо нашим читачам звернути увагу, бо це цінна і рідкісна установа. Ця установа постала завдяки одній особі, яка цінила українське друковане слово так поважно, що вирішила щось зробити в тій справі, щоб слово збереглося новому поколінню в діяспорі, як частина її спадщини.

УМ-А започаткував Леонід Бачинський в 1952 році в себе в хаті з метою зберігати українські видання взагалі та різні публікації про Україну зокрема. До великої міри УМ-А зумів сповнити і далі сповняє той мандат, хоч його основоположник вже не є між живими. Дотепер для УМ-А найбільшою і найболючішою проблемою була і є ще далі — брак доброго приміщення. З 1977 р. УМ-А знаходився в домах О. Фединського, а відтак в С. Кікти. Під сучасну пору УМ-А вже знаходиться у власному домі при 1202 Кенільворть аве. Це стара двоповерхова хата біля парку. Хата була недавно трохи відновлена і прибрана і з тої нагоди в суботу, 18-го червня ц. р. УМ-А мав своє офіційне відкриття, на якому з'явилися українські і неукраїнські міські і наукові діячі, які мали змогу оглянути біля 16,000 різних видань. Що саме відвідувачі мали нагоду побачити, хочемо дещо описати для зацікавленого читача.

Заходячи до середини будинку УМ-А можна зразу відчути привітну і гостинну атмосферу, яку творить долішня частина хати. Тут є простір, хоч невеликий, чистота та ясність. До того багато спричинився молодий, привітний і енергійний управитель Андрій Фединський та його співпрацівники Степан Маланчук, що своєю „дубовою" поставою і вусами нагадує запорізькогог козака, який радо ділиться своєю минувшиною зі співбесідником, та Володимир Сторожинський, який з захопленям розказує про всі подробиці, пов'язані з музеєм.

Тут на першому поверсі знаходиться кілька кімнат, які є відкриті і сполучені з собою в такий спосіб, що уможливлює відвідувачеві легкий і свобідний перехід з одного місця на друге. Тут є досить місця на мале прийняття чи якісь наукові сходини. УМ-А має гарну колекцію різних матеріялів про Т. Шевченка, тобто, Шевченкознавство взагалі. Біля 1000 експонатів матеріялів є у формі книжок, серед яких є понад 150 різних „Кобзарів". Все це можна знайти в одній з кімнат тут внизу. Зараз біля неї є друга кімната, присвячена історії наших визвольних змагань. На стінах можна завважити знимки та документи. Один з них, який мене дуже зацікавив, — це Універсал УЦРади з 7-го листопада 1917 р., написаний українською, російською, польською і жидівською мовами. Це неабияка мовна толерантність на той час!

Рівнож тут знаходиться ще одна кімната, в якій є різні видання з-перед 1914 року — різні видання Львівської „Просвіти", книжка М. Гоголя „Вечерниці" (Львів, 1885) і інші. Є тут дуже цінна кімната, присвячена українській пресі, а головно колекція газет, які виходили у Берліні, Відні, Парижі і в інших містах в 1920-1930-их роках та повоєнна таборова преса з „ДП" таборів.

У тій кімнаті мене зацікавила колекція берлінських газет „Український Вістник", „Українське Слово" і інші. В них можна знайти інформації про таких заслужених діячів, як гетьман П. Скоропадський, Д. Дорошенко, о. П. Вергун, про Український Науковий Інститут чи Українське Національне Об'єднання. Мене особисто цікавить історія української берлінської громади і в тому намірі я збираю інформації, щоб написати коротку працю. В моїх руках були такі газети як „Die Ukraine in Wort und Bild" (1919), „Літопис Політики, Письменства і Мистецтва" (1923), „Дозвілля" (1944), „Вісті Центральної Ради" (1914), „Прапор" (Болгарія), „Манджурський Вістник".

На другому поверсі знаходяться матеріяли дещо іншого роду, які є дбайливо уложені і доглянені, хоч кімнати самі собою є малі, не дуже ясні і відчувається брак простору. Одна з кімнат — ґалерія. В ній можна побачити бюсти Т. Шевченка і І. Франка роботи О. Архипенка. В другій кімнаті можна знайти етнографічні речі: вишивки, писанки, кераміка і фелон з 1650 року. В ще іншій і меншій кімнаті — релегійні видання. Мене мило заінтригувало гасло на сторінці „Основа" з 20 листопада 1913 р. „Посунься... най Русин сяде". Воно і тепер має свою вартість...

Є ще і „стріха". Це низьке, мале, тісне і літом дуже гаряче місце з поганим освітленням. Тут вогонь може дуже легко початися, хоч управа вже багато зробила, щоб забезпечитися від такої, не дай Боже, можливости і міський інспектор з тим погодився. „На стрісі" знаходиться повно цінного журналістичного матеріялу з різних країн світу, афіші, оголошення про концерт О. Кошиця чи Авраменка, музичні ноти-марші вояків УСС-ів, УГА і УНР чи ІД УНА, фотографії і т. п.

Ідучи сходами вниз, або вгору, на стінах можна завважити цікаві картини українських мистців, а головно Клівлендсько-Пармських — Дарії Кульчицької чи Володимира Свириденка і інших.

Є і пивниця, в якій також повно журналістичного матеріялу. Ця частина УМ-А дуже бідна, бо це мале, низьке, темне місце, яке потребує ремонту і кращих поличок, шафів, кабінетів і інших речей на складення і утримання архівів включно зі свіжим повітрям через якусь належну систему вентиляції. Тут є дуже багато газет, більшість із них пов'язані як снопи, пожовклі і не доглядені належно, бо немає де їх дати.

УМ-А має свого господаря. Ним є старша і самітна людина Іван Шуляк. Він тут живе в задній частині хати і доглядає дбайливо.

Український музей-архів — це наша цінна наукова інституція, хоч її приміщення не рівняється, наприклад, Українському Музеєві в Ню Йорку, Українській Бібліотеці в Парижі чи Укр. Музеєві і бібліотеці у Стемфорді. Але своєю метою, працею і своєю архівною колекцією УМ-А рівняється їм як і також доповнює і збільшує нашу спільну спадщину. УМ-А має, крім цінних матеріялів, ще і здібних і охочих працівників. А це здорове і позитивне явище. Її головна проблема — брак коштів та брак кращого приміщення в кращій околиці.

Оглядаючи околицю Клівленд-Парма, на мою думку, найкраще місце для УМ-А десь на вулиці State ave, на якій знаходяться наші церкви і фінансові інституції, бо тут в околиці живе багато українців. Фактично, дуже добре місце було б на великій земельній посілості УКЦеркви св. Йосафата. На цій посілості є багато будинків і не всі з них належно використані, як, наприклад, середня школа, Астродом і інші. УМ-А можна помістити в великому будинку школи. Тут шкільна молодь могла б вживати і використовувати музей і бібліотку через день, а громада вечорами.

З другої сторони, якщо на церковних посілостях не можна знайти приміщення для УМ-А, то, як мені д-р Юрій Кульчицький говорив, тут десь в околиці можна би знайти і купити якийсь відповідний будинок. На те, розуміється, потрібно багато грошей.

Якщо хтось з читачів зацікавлений пожертвувати УМ-А гроші або свої архівні матеріяли, або якусь колекцію, що десь в пивниці залишили вам батьки, а ваші діти, або внуки не є зацікавлені успадкувати собі, то ласкаво просимо звернутися до: Ukrainian Muzeum-Archives, Inc., 1202 Kenilworth Ave., Cleveland, Ohio, 44113.

Ярослав Кіт

У тихій фльоридській церкві

Порівняно погожий ранок. Термометр показує тільки 80 градусів Фаренгайта. Ще можна вдягнутися, як на параду, навіть у темносиній костюм із краваткою; а жінки вицокують високими закаблуками і, звичайно, в панчохах, що криють вади й підкреслюють приваби. До церкви йдуть усі, що живуть у так званій „калабані", як охрестили українці цілюще озеро Ворм Мінерал Спрінгс Так називається не тільки озеро, а й місцевість навколо нього, що фактично являється літньою столицею українських емеритів Америки й Канади.

Церква святого Андрія, а коло неї й український культурний осередок того самого імени, має вже свою історію, що тепер зберігається як традиція. Основники осередку намагалися створити соборну церкву і соборний осередок, і на початку так воно й було, поки католики не відокремилися. Осередок св. Андрія і його церква все ще зберігають соборність як традицію і радо вітають у себе українців усіх віровизнань і напрямків. Проте цій добрій традиції протистоять, мабуть, що сильніші традиції розбрату й нетерпимости. Ті, що відійшли, не повернулися, але прибувають нові. Населення „калабані" оптимістично зростає, бо ширшають лави емеритів. Шкода тільки, що мало хто стає на їхнє місце. про пасивність нашої молоді чи й варто писати і говорити, бо мало хто з молодих це читає і слухає. А ті, що читають і слухають, не потребують наших нарікань. Мабуть, що провинились в тім найбільше таки ті, що тепер стають емеритами. Поки вони своїх дітей виховували, то задуже про них дбали, скрізь їм подушечку підстеляли, хвалили й обдаровували, — а де вже їх лаяти чи до громадської праці підігнати?! От і спокутують тепер свою вину. Що посієш, те й пожнеш! І нарікати вже запізно, хібащо молодь сама, вільно й добровільно, відчує українську кров у своїх жилах і кинеться рятувати нашу загрожену націю, так нищівно прибиту ще й Чорнобилем.

А покищо підемо до церкви помолитися за наш нарід, за нашу молодь, та й за жертви Чорнобиля.

Отець Теодор Форостій статечно розпочинає службу. „Царських воріт" у церкві ще нема, і між прихожанами посилена близькість. Хор співає голосно і гарно — видно, не один і не одна із співаків колись чарували своїм мистецтвом в сольових або хорових виступах. Часом тільки вітряк повіє засильно, і співаки відхиляться в той бік. Аж ось виходить читати Прокимена д-р Король. Люди аж оглядаються, як то він так виводить та звідки така королівська сила...

Але найкраще в цій церкві — проповіді о. Т. Форостія. За традицією митрополитів Липківського і Мстислава Скрипника, отець Теодор, віддавши пошану святій Євангелії, з притчі, призначеної на дану неділю, незабаром переходить на наш нарід, його боління й сподівання, на наше минуле, сучасне й майбутнє. Так же робили й наші кращі провідники — поети й письменники — Шевченко, Франко і Леся Українка. На жаль, більшість українських священиків цього не роблять, обмежуючи свої повчання тільки переказом Євангелії та засадами загальнолюдської моральности.

Церква — єдине місце, де ще заходить наша молодь (якщо не рахувати забав та показів танку). Саме тут можна до неї промовити, і саме священик це може зробити своїм лагідним батьківським словом. Отець Форостій встигає в невдогій проповіді повідомити нас про події в Україні й цілому українському світі, потішити надією на пробуджену свідомість на Батьківщині, коротко згадати навіть про новини в останніх числах преси. Він вірить в Божу поміч, в захист Святої Діви Марії, але закликає наш нарід приймати й використовувати дані Богом таланти. У своїй надхненній молитві священик так звертається до Бога: „Даруй же волю і свободу нашому народові, який на це чекає і який на це заслужив". Як справедливо звучать ці слова в порівнянні з опублікованим у нашій пресі зверненням католицьких священиків України до Папи, в якому вони розглядають Чорнобиль як кару Божу! „У нас одна мета — об'єднання і звільнення нашої Батьківщини, — провадить далі отець Теодор. — Спокою не матиму, поки своєї вільної держави не діждуся".

Отець Форостій — людина освічена, начитана і поетично обдарована. В його проповідях відчутно ритм і віршову вправність. А в додаток до того, він провадить збірки на всі загальноукраїнські заходи, робить оголошення і прикрашає церкву квітами. У цьому йому допомагає його симпатична паніматка Анна.

Шкода, що такої служби, гарного співу і цих розумних проповідей не чує маса нашої молоді. Але трохи добра доходить і до них: Фльорида — місце для вакацій і відпочинку, і сюди прибуває багато молодих і літніх українців, що в неділю також ідуть до церкви Тут вони чують такі слова, що може й не чути ніколи „на півночі", бо там на академіях молодь, відтанцювавши свою „точку" чи відчитавши вірш Шевченка, зникає. А тут слово священика, з'єднане зі словом Божим, може й дійде до серця.

Ганна Черінь

Один...

(Закінчення зі стор. 2)

друга пізньою ніччю. Якось ми добре затужили з Дучимінським за нашими рідними в далекому Львові. З того великого горя вилізли на вершки двох високих беріз, що стояли поруч, виглядаючи звідтіль поворотних доріг до дому, здовж заобрійного залізничного шляху. При тому й зав'язалась розмова:

— А хто там у дома чекає на тебе, Дучимінський? — питаю.

— Моя мама й сестра — тихо прозвучала сумна відповідь.

— У мене дві сестрі, мама й тато, а в тебе тата немає? — питаю далі.

— Маю й я тата, але він десь далеко від нас, у горах.

Отоді нам, дев'ятирічним, аж на плач зібралось, а це нас і ще дужче поріднило. Раз, десь уже після півночі, старші хлопчаки зорганізували „вискок" з нашої просторої спальної кімнати в сад унизу, — добувати світляне порохно з одного зрубаного стовбура дерева. Долучились і ми з Дучимінським. Проте оту нічну ескападу припинила передчасно прикра пригода. В розгарі розбивання порохна, що тільки блимало в нічній темряві, хтось із учасників, замість у спорохнявілу площу, попав гострою каменюкою в мою руку, що якраз загортала куски світляного дріб'я, перебивши її наскрізь. Сливе непритомного з болю, завели мене, скривавленого, до нашого виховника Квасниці, розбудили його й він зайнявся мною в аптечній кімнаті оселі, промив рану, зайодинував її й наклав на руку великий бандаж з опаскою. Попалось тоді організаторам нічного „вискоку!" А ти, мій друже Дучимінський, не відступав від мене й до останнього дня вакаційної оселі, всіляк намагаючись допомогти пошкодованому другові, що аж до від'їзду носив свою зранену руку в опасці. Проте наші дороги в житті розійшлись після тих пам'ятних вакацій. Яка шкода, що дружба одного літнього місяця не перемогла часу й міської віддалі обидвох у тому хлоп'ячому віці!

Аж у 1968 році при нагоді своєї праці викладача на літніх курсах українознавства в УВУ в Мюнхені, замешкав я в гостинному домі пані Пеленської (вдови проф. Дам'яна Пеленського) при Шинштрассе. Там і звела мене вперше доля з сестрою мого друга дитинства, Оксаною Дучимінською, що бувала часто гостею в пані Пеленської. Тоді й, за спільними поїздками моїм Фольксваґеном з обидвома панями — чи то на цвинтар Вальфрідгоф на могилу проф. Дам'яна, чи до міського шпиталю у провідини хворих знайомих обидвох пань, а то й до станиці Мюнхенського ЗУАДК-ту в середмісті, де тоді працювала, за керівництва дир. Рудка, Оксана Дучимінська, довідався я і про долю її брата. На весні 1939 р., разом з іншими юними добровільцями на службі Карпатської України, перейшов він Карпати й поступив у ряди „Січі", що тоді кривавилась у боях за волю й незалежність країни. Це мало б бути для Дучиминського теж приводом для відвідин свого батька. В Карпатській Україні він і згинув на полі слави, як один з тихих, безіменних героїв. Пригадую, що, розказуючи пані Оксані про мою дружбу з її братом в Милованні на Дністром, куди його вислала в 1929 році його мати, вона ж і одна з організаторок тієї оселі, згадав я про те, як він тужив за нею й мамою, на що пані Оксана втерла сьозу з ока, тихо мовивши — „Такий він був, любив нас і свою батьківщину".

Багато пізніше особиста подруга Оксани Дучимінської інж. Неоніля Гордієнко, вдова інж. Гаврила, показала мені могилу Оксани на українському цвинтарі в Бавнд Бруку, якою вона й досі опікується. При цій нагоді й пом'янули ми пам'ять її подруги Оксани, що довго співпрацювала з УВАН в Америці, її брата й мого друга, що пішов на поклик батьківщини в потребі, та погуторили про долю страдальної матері, що пережила всі удари, а все ж не захотіла покинути своєї рідної землі, чи то об'єднатись із чоловіком в Чехо-Словаччині, чи з донькою на Заході. У своєму старечому віці вибрала нужду й подвір'я під вишнею, аби лиш не розлучатись із її улюбленою Україною.

Дивні Господні дороги в житті! Треба мені було стільки років розлуки з моїм другом Дучимінським, щоб нарешті довідатись про його долю, на чужині, від його сестри, якої не знав у краю. З відстані яких шістдесяти років риси обличчя мого юного побратима затерлись у пам'яті, проте ожили наново разом зі звістками про його с. п. матір та її світлиною у „Свободі", з 4-го жовтня. Схожість бо між ними неймовірна! В обличчі матері Ольги я знову вглядів свого друга з давноминулого, її сина Олеся Дучимінського. Хоч я того й не певен, але мати здогадно назвала свого сина ім'ям її батька, Олександра Василя Решетиловича, вчителя народної школи в Миколаєві над Дністром. І нас, на вакаційній оселі, оті провесняні дні над Дністром у Милованні наснажили на все життя.

„Жовтень"...

(Закінчення зі стор. 1)

ського „Золотий лев". Обіцяє нам свій новий історичний роман П. Загребельний. Фактично наново відкриваємо для нашої літератури призабутого українського новеліста Івана Керницького... Гостросюжетний роман „Київ 1937" пропонує Р. Самбук... Надрукуємо протягом року другий том „Історії запорозьких козаків" Д. Яворницького, працю М. Грушевського „Культурно - національний рух на Україні в XVI і XVII ст." та інші матеріяли... Призбирано чимало спогадів, досліджень про видатних художників минулого — Івана Холодного, Михайла Бойчука, Теофіля Копистянського, Павла Ковжуна".

Закінчуючи свою замітку про журнал „Жовтень", Р. Федорів каже, що редакція робитиме „все для того, щоб журнал у цей переломовий час був справжнім рупором перебудови. Ну, а вже від читачів, від вас усіх залежатиме його поширення", — закінчує своє звернення головний редактор „Жовтня".

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням
Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Ave., Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (718) 459-0111

Український Народний Дім в Джерзі Ситі
— відзначує —
70-літній Ювілей свого існування
Святочним Бенкетом
в неділю, 20-го листопада 1988 року о год. 3-ій по пол.
у власній залі, 90-96 Фліт вул.
Головну доповідь виголосить ОСИП ТЕРЕЛЯ з показом прозірок і документів про підпільну церкву в Україні.
Добірний обід з напитками та мистецькою програмою.
Вступ 25.00 дол. від особи.
ЩИРО ЗАПРОШУЄМО ДО УЧАСТИ.
Зголошення приймаємо до 7-го листопада. Тел.: 656-7755

Український Інститут Америки та Українське Музичне Товариство
вітають композиторів з України:
Володимира Загорцева, Євгена Станковича та Олега Киву
в суботу, 5-го листопада 1988 р. о 7-ій год. веч.
Протягом попереднього тижня їхні твори будуть вперше виконані на американському континенті:
ЄВГЕНА СТАНКОВИЧА сюіта з опери „Цвіт Папороті".
ОЛЕГА КИВИ камерна соната ч. 3 до слів Павла Тичини будуть виконані на концерті Тисячоліття у Вінніпеґу 30-го жовтня 1988 р. під диригентурою Вірка Балея та при співучасті солістки Ніни Матвієнко.
ВОЛОДИМИРА ЗАГОРЦЕВА фортепіянова соната ч. 2 буде вперше виконана Єлісою Статс на концерті 3-го листопада 1988 р. в Меркін Гол в Ню Йорку.
Композитори говоритимуть про свої твори та гратимуть свої композиції записані на стрічці.
Прийняття слідує.
З'єднайтесь з нами у святкуванні цеї історичної події

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. д-ра
Константина Церкевича
відбудеться
в неділю, 30-го жовтня 1988 р. о год. 1-ій по пол.
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА З ПАНАХИДОЮ
на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
ЕВА ЦЕРКЕВИЧ з Родиною

З болем у серці повідомляю Родину і Знайомих, що дня 28-го вересня 1988 р. відійшов у Вічність мій Найдорожчий
БАТЬКО
сл. п.
Роман Терлецький
ПОХОРОН відбувся 4-го жовтня 1988 р. у Мюнхені, Зах. Німеччина.
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
4-го листопада 1988 р. відбудуться БОГОСЛУЖЕННЯ в церквах св. Івана Хрестителя в Нюарку і в українській католицькій церкві у Мюнхені о год. 8:30 ранку.
8-го листопада 1988 р. о год. 7:30 ранком відбудеться БОГОСЛУЖЕННЯ в церкві св. Миколая у Філядельфії, Па.
ХРИЗАНТА ТЕРЛЕЦЬКА-КОРДУБА з Родиною

У глибокому смутку повідомляємо членок Куреня II УПС-ок і IУ УСП-ок „Ті, що греблі рвуть", всіх пластових друзів та українську громаду, що в середу, 19-го жовтня 1988 року, в Дітройті відійшла у засвіти
пл. сен. кер.
Фалина Любінецька-Кульчицька
педагог, колишній член Крайового Пластового Проводу в ЗСА і довголітня активна пластова провідниця.
ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в суботу, 22-го жовтня ц. р., з української католицької церкви Непорочного Зачаття в Гемтремк, Мишиґен.
Провід II-го Куреня УПС-ок „Ті, що греблі рвуть"

Традиційні Вечерниці „Червоної Калини" з презентацією дебютантанок і Бенкетом
LOEWS GLENPOINTE HOTEL GRAND BALL ROOM TEANECK, N.J. (лише 5 хвилин від моста Вашінґтона)
4-го ЛЮТОГО 1989
Реченець зголошення дебютанток: до 31-го грудня 1988 року
Пані Марта Кічоровська-Кебало — (718) 291-4166
Оркестри: ТЕМПО і ТРІО ОЛЕСЯ КУЗИШИНА

Шляхом чорної низинки...

На свіжу могилу бл. п. Н. Олійник-Березовської

Св. п. Наталія Олійник-Березовська

Так багато посмертних оповісток на сторінках нашої преси! Це відходить у засвіти покоління, яке приїхало в країни нового поселення прямо із згарищ повоєнної Европи. Приїхало саме в повні своїх сил та віку, наснажене ідеалами Батьківщини, де зростало й формувалося. Воно ж скріпило та поширило дотеперішні надбання наших піонерів-емігрантів, пожвавило життя українських церков, поставило українознавче шкільництво, аж до високого включно, основало цілий ряд молодечих організацій та різних громадських установ. Словом, принесло своїм вкладом невсипучої праці нову хвилю відродження заокеанської України.

Саме таким типовим членом цього покоління була Наталія Олійник-Березовська, що оповістку про її відхід у кращий світ читали недавно на сторінках „Свободи" її численні друзі та знайомі. Її пластовий курінь ім. Андрія Войнаровського прощав ще одну свою членку...

Народилася Наталія Олійник-Березовська у селі Різдвянах на Підгір'ї, а освіту здобувала в Коломиї, де „над Прутом у лузі" так живо дихала своєю повнотою пишна Гуцулія. Там же зберігалися і її одвічні скарби в музеї „Гуцульщина"; туди сходилися гуцули в барвистій ноші щороку на Водосвяття на „Ардан" — на Пруті.

Молода ідеалістка вибрала собі звання вчительки; те звання, що ставить людину біля самого кореня нації та дає нагоду формувати її весняні паростки. Вже в час семінарійного навчання вступила до Пласту, тоді ще легального, опісля тайного. Там скоро станула у проводі свого куреня ім. сотничихи Орисі Забисної. Вибрала собі пластовий псевдонім „Гуцулка".

Пласт, українська школа, замилування до рідного мистецтва стали головними ділянками праці її життя. Віддавала їм охоче й радісно всі свої сили чи то на рідній землі, чи в повоєнних таборах Німеччини, в Манн гаймі та Ельвангені, чи в столиці американської України Ню Йорку. Не уставала її діяльність, коли перенеслася з родиною до гарячої Каліфорнії, щоб рятувати надщерблене здоров'я мужа.

У школах та в Пласті в Німеччині формувалися під її проводом численні майбутні провідники нашої діяспори, із сьогоднішнім президентом СКВУ д-ром Петром Саварином та його дружиною включно. У Ню Йорку вела чи не вперше на цій землі гагілки з юначками, ті гагілки, які з таким замилуванням виводить тепер наша молодь по всіх континентах. У Каліфорнії ж, яка з погляду українського життя була в ті часи пограничною, незагосподареною смугою, стала піонером українознавчого шкільництва, як теж і Пласту. Це під її опікою створила її дочка Софія перший гурток пластунок „Каліфорнійські мачки" в Лос Анджелесі. Коли ж Пласт там розрісся у станицю під проводом покійного вже сьогодні пл. сен. Е. Людкевича, Наталія Березовська стала живою душею цієї станиці, не лише на численних виховних провідних становищах, але й як дорадниця всім, безспірний авторитет як у пластовій ідеології, так і в усіх ділянках пластового вміння та, зрозуміло, української культури. Недаром же на віку її домовини пишалося найвище пластове відзначення свято Юрія в золоті.

Незламана довгорічною недугою та смертю друга, Наталія Березовська рівночасно торувала і шляхи Союзові Українок Америки у цій частині країни, читала доповіді та писала статті про нашу культуру для своїх і чужих. Навіть і чужі вміли її за те пошанувати — відзначуючи її як „заслужену старшу громадянку".

Як людина, Наталія Березовська була ніжна та чуйна на горе й недостачі ближніх. Опікувалася немічними й самітніми українцями, дбала, щоб цінні історичні пам'ятки, які залишалися після покійних, знаходили собі належне місце та збереження у наших музеях — на користь майбутньому. Своєю материнською опікою окружала навіть і покривджених звірят та пташок, які, немов відчуваючи її доброту — залюбки горнулися до неї.

Коли поглянути на закінчене вже сьогодні життя Наталії Березовської, повне труду, посвяти та щирого ідеалізму, видається воно схоже на вишивку-низинку із її улюбленої Гуцульщини. Працьовиту та систематичну у своєму задумі, розкішну та барвисту замилуванням до краси й багатства рідної культури. І таку прекрасну, що викликає тиху, гармонійну радість у кожного, хто гляне на неї. Бо навіть у роки важкої недуги Наталія Березовська зуміла на своєму страдницькому ложі бути порадницею та прибіжищем своїй улюбленій молоді. Аж поки невмолима смерть закрила очі невсипущої трудівниці 9-го вересня ц.р., і на домовину лягла так часто вживана впродовж усього її життя пластова хустина, враз із вугликом з останньої курінної ватри. Чужа земля прийняла знеможене тіло, а з прекрасної низинки життя залишилася чорна основа спогадів. Невмируща пам'ять в осиротілої доні Софії, вірної переємниці ідей матері, в усіх, кого вона навчала та кріпила духом, в усіх, кому передавала незглибимі скарби вічної гагілки.

Хай же спочиває покійна гуцулка праведним, заслуженим спочинком, поки сповняться мрії її життя і над вільною Гуцулією залунає переможно „А вже весна скресла, скресла"...

Л. Храплива-Щур

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ...ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА; НЕВИННА ОСОБА."

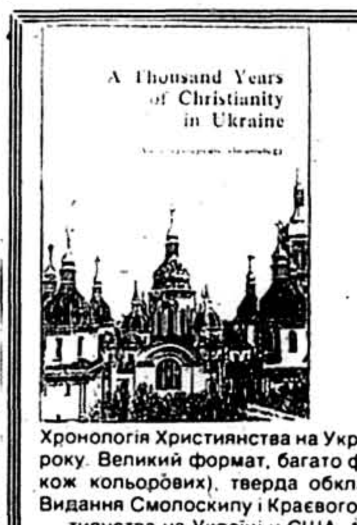
"Я НЕ Є 'ІВАН ГРОЗНИЙ' І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВІДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНІ ЦЕ НЕНАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВІДКОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANJUK
DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

Вже появилася книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„ТИСЯЧА РОКІВ ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ"
(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (також кольорових), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання Смолоскипу і Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.

UKRAINIAN DENTIST SEEKING
RECEPTIONIST
F.T. COMPETENT, MATURE PERSON. GOOD SALARY, PLUS HEALTH BENEFITS.
Tel.: (201) 688-1160

Український...

(Продовження зі стор. 1)

Запрошений до слова Кардинал Дж. О'Коннор, який саме повернувся літаком із Риму, заявив, що хоч „годинник в його організмі" через різницю часу між Европою й Америкою ледве чи дозволить йому досидіти до кінця імпрези, то він всетаки скаже кілька слів. У своїй безпосередній і безпретенсійному і короткому виступі кардинал підкреслив прив'язання й відданість поляків до римо-католицького віровизнання та ствердив, що з ласки Всевишнього з-поміж польського народу вийшов голова Вселенської Церкви, душпастирські обдарування й християнські чесноти якого кардинал мав змогу пізнати на соборах, офіційних зустрічах, авдієнціях і в приватних розмовах.

Ведучий програмою прочитав привіт генерального секретаря ОН та вітав присутніх представників різних Східніх Церков та протестантських деномінацій, як теж згадав про письмові привіти. Бракувало представників і привітів Українських Церков.

Мистецька програма концерту складалася з хорових співів давніх релігійних гимнів, молитов і пісень з XIII і XVII століть та з творів новіших композиторів — Артемовського, Баха, Генделя, Монюшка. Виконавцями вокальних творів були: багаточленний Об'єднаний хор польських співаків в Америці, хор і оркестра Сілезької опери з Битома, Співоче товариство Шопена з Баффало, церковний хлоп'ячий хор із Гарлему, Співав теж непольський Бароковий Квартет у складі — сопрано, альт, тенор і бас у супроводі чельо, скрипки й арфи. Виступав музичний Ансамбль добірного мистецтва у складі трубки, тромбона, туби і французького ріжка.

У сольових співах виступали два польські співаки — баритон і бас-баритон. Останній в супроводі скрипки, чельо й фортепіяну виконав поему Папи Івана Павла II „Великодня вечірня 1966". На окрему згадку заслуговує співачка-солістка сопрано Ґейл Вудс Ґаллаґер, яка в супроводі фортепіяну співала композицію „Я — слуга Божий..."

Вершинною точкою концерту був сольоспів українського оперового тенора Вячеслава Полозова „Владико неба і землі" С. Гулака-Артемовського. Під супровід органів соліст могутньо й зворушливо проспівав кінцеву молитву з опери „Запорожець за Дунаєм". Очаровані співом слухачі обдарували виконавця рясними довготривалими оплесками. Поляки пильно слідкували за словами пісні, які Полозов передав у бездоганній дикції й перешіптувалися поміж собою: „Он сьпєва по-українску".

Поему „Антифон", присвячену Папі з нагоди його візити в Польщі продеклямував актор Януш Лєсьнєвский.

Співом „Прекрасна Америка" і „Боже, цось Польске" закінчився цей величавий і успішний концерт міжнародної релігійної музики. Програма імпрези була оформлена й виконана дуже дбайливо з досконало репродукованим кольоровим портретом Папи, з цитатами з його промов, листом від єпископа литовських католиків та зі списком почесних гостей.

Любов Коленська
ДЗЕРКАЛА
НОВЕЛІ
Ціна: $13.00 з пересилкою
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% продажного податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

● SERVICE ●

UKRAINIAN TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment.
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

ARKA Company Department Store
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

■ REAL ESTATE ■

Заснована фірма в Перт Амбой, Н. Дж
БУДИНОК
9 кімнатне мешкання, бара, кухня і заля на 150 осіб.
Томашевич — 1-800-338-2702

● РІЗНЕ ●

ЗОЛОТА ОСІНЬ наступає, коли гаряче літо кінчається. Також як людина старіється, щоб та золота осінь не була страшна, чим себе годувати.

Бджоляні продукти мають всі вітаміни, мінерали і амено кислоти, що треба мати, щоб не хорувати і золоту осінь розкошувати і розраду мати.

Сотки людей вже купили і знов замовляють. В мене найдешевше, лиш 28 дол. Буде для Вас на сто днів. Пишіть: MYRON SURMACH, 169 West Saddle River Road, Saddle River, N.J. 07458

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Управа Українського Національного Цвинтаря-Пам'ятника та мавзолею полагоджує всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pensylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ І ВДЯЧНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ.

ТРАВЕНЬ — СЕРПЕНЬ 1988

Щиро вітаємо достойних членів фундаторів і членів добродіїв, які постійно розбудовують свої фонди, а саме: відомих і жертвенних підприємців **Миколу і Марію Бойчук,** які внесли чергову пожертву на свій фонд при фундації УВУ для **розбудови шкіл і інтернатів** для української молоді **в Південній Америці; інж. Софію Гаєвську,** заслужену вчительку і довголітню **спонзорку літніх програм і курсів** для української молоді **на УВУ; Марію Андрусяк, Мирославу Савчак; Василя Яцейка; Параскевію (Прісю) Витвицьку; Володимира Котенка; інж. Володимира і Галину Балабан; д-р. Олександра Стрільбицького; УФКК (Самопоміч) в Джерзі Ситі; УФКК (Самопоміч) в Рочестері; д-р. Михайла і Галину Паламар; і Дмитра Бобиляка.**

Щиро вітаємо нових членів добродіїв — тисячників Фундації УВУ: Миколу і Софію Білецьких; Пилипа і Марію Сотник; д-р. Павла й Ірену Джуль; Марію Політило; мґр. Володимира і мґр. Наталію Залуських.

Вітаємо зокрема нових членів фундації УВУ, а саме: **Степана Боднарчука; мґр. Дарію Кузик; Пилипа і Марію Сотник; Михайла Дребича; д-р. Теодора і Міру Залуцьких; Олексу Хіч; д-р. Богдана і д-р Христину Худьо; інж. Володимира Куха; і сотні нових і постійних жертводавців на українську науку, степендії і працю Фундації УВУ.**

Бойчук, Микола і Марія 15,000.00 (на спец. фонд для Півд. Америки)
Андрусяк, Марія 5,000.00 (10,000.00)
Інж. Гаєвська, Софія 2,000.00 (17,100.00)

По 1,000.00 дол. зложили:

1-ий Укр. Фед. Щадничий Банк в Чикаґо (5,950.00); Білецький, Микола і Софія (1,450.00); Витвицька, Параскевія (Пріся) (3,230.00); Яцейко, Василь (4,000.00); Проф. Салик, Стефан (4,105.00); Котенко, Володимир 900.00 (2,465.00) Семчишак, Микола; Сотник, Пилип і Марія 800.00 (1,505.00).

По 500.00 дол. зложили:

Боднарчук, Степан **(600.00)**; д-р. Джуль, Павло й Ірина **(1,125.00)**; мґр. Кузик, Дарія **(645.00)**; Кред. Коопр. СУМА в Йонкерс 500.00 **(2,000.00)**; Савчак, Мирослава **(5,050.00)**; інж. Балабан, Володимир і Галина **300.00 (2,000.00)**; Баран, Іван **250.00**; Політило, Марія **250.00 (1,050.00)**.

По 200.00 дол. зложили:

Н. Н. Ню Йорк, Лучканич, Іван і Ксеня; Петріна, Богдан і Наталія **(700.00)**; Укр. фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Джерзі Ситі, Н. Дж. **(1,450.00)**; Укр. фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Рочестер, Н. Й. **(1,225.00)**; д-р. Моцюк, Петро **(1,200.00)**; мґр. Залуський, Володимир і мґр. Наталія **175.00 (1,000.00)**; Збіркова листа Ютика, збірщик п. Рабарський, Василь **160.00**, Личковський, Юрій **125.00**

По 100.00 дол. зложили:

НН Омага, Небраска; Блашків, Олександер і Наталія; адв. Болюх, Мирон **(655.00)**; Васьків, Осип і Марія **(625.00)**; д-р. Чолган, Гілярій; Гончак, Василь; д-р Гойдиш, Володимир і Дарія; Ґац, Осип і Марія **(900.00)**; Ґуран, Богдан і Тамара; д-р. Дармограй, Петро; Дребич, Михайло **(510.00)**; д-р Залуцький, Теодор і Міра **(500.00)**; Залуцький, Петро й Анна; д-р Заяць, Ізяслава; Калинич, Михайло і Надія; Кладочний, Михайло **(1,450.00)**; Коруд, Василь **(605.00)**; Лаврів, Василь; Лукач, Тарас; Макар, Андрій і Ірена; Макар, Іван **(820.00)**; Млинко, Ярослав **(815.00)**; Оприско, Юрій **(875.00)**; Панков, Петро і Левко; Пашеснік, Ірина; проф. Пилишенко, Володимир і Ірма; д-р. Піхурко, Богдан і Христина; Поритко, Оксана **(775.00)**; Пригар, Микола **(650.00)**; Рак, Роман **(650.00)**; д-р Ратич, Олег і проф. Іванна **(755.00)**; Сидір, Ярослав і Марта; д-р. Стрільбицький, Олександер **(2,005.00)**; Суховерський, Михайло і Розе; Хіч, Олекса **(550.00)**; Ясінський, Микола; Укр. Гром. Комітет в Ст. Пітерсбурґ, Фльорида **86.00**.

По 50.00 дол. зложили:

Балабанов, Дмитро і Тася; Бачинський, Евген; Білецький, Микола і Софія; Білий, Володимир і Олександра; Брикович, Теодозія-Володимира; Венгерчук, Остап і Амалія; Вертипорох, Юлія **(600.00)**; мґр. Воронка, Василь і Віра; д-р. Грицак, Петро і Ріє; Гуменний, Йосиф і Катерина; Дзедзик, Андрій і Ірена; д-р. Дзядів, Роман і Ольга; Дзядів, Юрій і Наталія; Дорофея, Анна; Доскочинський, Василь і Евгенія; Дучинський, Володимир; д-р. Жарський, Едвард і Дарія; Загайкевич, Наталія; Каллистий, Марія; Мельник, Михайло і Параскевія; Нестерук, Яків; Пех, Любомир і Олександра; Порочняк, Дмитро й Олександра; Прядка, Марія; Проданюк, Галина; Романчик, Іван; Семенина, Володимир **(605.00)**; д-р. Стецьків, Евген і Ніля **(605.00)**; Ступарек, Евдокія; УНС Відділ 175, Мишиґен; Укр. Фед. Кред. коопр. в Балтімор, Мд. **(800.00)**; д-р. Халупа, Лев і Таня; д-р. Хойнацький, Іван і Надія; д-р. Худьо, Богдан і д-р. Христина **(505.00)**; д-р. Цимбала, Богдан **(855.00)**; мґр. Чорнобіль, Роман **(800.00)**; Шишка, Стефанія; інж. Яременко, Антін **(750)**.

По 30.00 дол. зложили:

Луцький, Евген і Ксеня; Новак, Петро і Софія; Оліник, Ярослав і Лідія; д-р. Паламар, Михайло і Галина **(1,230.00)**; інж. Семянцев, Валентин і Олександра; мґр. Шуя, Василь і Наталія; Юрків, Ольга.

По 25.00 дол. зложили:

НН Баффало; Андріяшко, Іван; Балабан, Василь і Ольга; Безуб'як, Іван і Анастазія; Бекерський, Іван і Оксана; Бобеляк, Дмитро **(1,255.00)**; Бойко, Василь; Божик, Володимир і Моніка; Божик, Григорій і Тереса; Буцяк, Марія; Винник, Іван і Софія; інж. Войторський, Олександер і Софія; Волошин, Олександер; Воробець, Зеновія; Воляник, Степан; Волянський, Степан; Галаган, Борис; о. д-р. Гаюк, Симон і Олександра; Гетьманський, Володимир; Григорович, Кирило й Ірена; Ґаладза, Михайло і Теодозія; д-р. Ґелета, Ярослав; Дармохвал, Ольга; Децкий, Микола; Дзіка, Гелен; о. Дубицький, Юрій; Душник, Марія; Жеребецький, Богдан і Ярослава; Заброский, Александер і Ольга; Закревський, Андрій і Лідія; проф. Іванчук, Ярослав; Іськів, Іван і Михайлина; Карий, Володимир; Кецман, Дмитро; Кікцьо, Михайло й Анна; Кіцюк, Ярослав і Марія; Климко, Мирослав і Галина; Кобрин, Михайло; Коваль, Дмитро і Донна; Коваль, Ігор; Корпятович, Степан і Павлина; Комоницький, Зенон; Коропей, Орест і Марія; Костенко, Федір; Котинський, Н.; Кравець, Юрій і Ядвиґа; Криса, Нестор і Евгенія; Кузик, Володимир; Кузьмінський, Галя; Кузьмович, Денис; Кузьмович, Степан; Кукла, Йосиф і Марія; інж. Кух, Володимир **(515.00)**; Лаский, Ярема; Лесько, Іван; Лехіцький, Іван; Лисинецький, Орест і Джоен; Лівчак, Богдан **(825.00)**; Луцишин, Мирон і Тереса; Ляш, Іван і Ірена; Мадей, Іван; Максименко, Атанас і Марія; Макогон, Іван і Евгенія; Мартинець, Іван; Мартинюк, Микола і Стефанія; Марусяк, Марія; Марущак, Василь; Матвиш, А.; Машталір, Іван; д-р. Мостович, Леонід і д-р. Оксана; Небеш, Орест і Марія; Новак, Ірена; Овсянецька, Ольга; Олійник, Іван і Стефанія; д-р. Олійник, Степан; Омельченко, Григорій і Олександра; Омельченко, Віктор; Орлик, Михайло; Павлівець, Богдан і Ярослава; Паньків, Михайло; Пилипяк, Роман і Катерина; ред. Питляр, Орест і Софія; Покора, Богдан і Анна; Полюх, Марія; Полянський, Іван; Решетар, Михайло; Роговський, Нестор; Рокіський, Едвард; Садовський, Микола; д-р. Самбірський, Степан; Свищук, Юрій і Христина; Семенюк, Микола і Джоен; Сидоренко, Ярослав; Сідлярчук, Степан; Слободинський, Ярослав і Ангелина; Стасюк, Дмитро і Тамара; д-р. Стахів, Денис і Мирослава; Укр. Кред. Коопр. в Міннеаполіс; Устименко, Іван; Фаріон, Орест; Ференс, Марія; Філь, Михайло; Цьонка, Лев і Дженете; Чипак, Ярослав і Ольга; Шмотолоха, Степан і Христина; Штоник, Томас; Яремко, Микола; Яхно, Ольга.

По 20.00 дол. зложили:

Біловус, Стефан; д-р. Богданів, Віталій і Олександра; Давиденко, Алла; мґр. Долинський, Любов; Івашко, Богдан; Костюк, Галина **(1,020.00)**; д-р. Гординський, Ярослав; Масловський, Зенон; Мулькевич, Марія; мґр. Онишкевич, Ілля і Марія; Підгірний, Іван; Таран, Борис; о. Ткачук, Іван; Хлиста, Микола; Ціко, Микола і Марія; Чепурківський, Марія; Укр. Амер. Комер. Центр.; Укр. Кред. Кооператива в Міннеаполіс.

По 15.00 дол. зложили:

Андрійович, Михайло і Людмила; Білоус, Михайлина; Боднар, Михайло; Борис, Іван; Букачевський, Ярослав і Ярослава; Ґавран, Марія; Ганушевський, Степан і Ольга; Гром, Ігор і Тамара; Ґробельський, Степан і Надія; Даниляк, Петро і Джоен; Дебрун, Олександер і Гільде; Дикий, Остап і Анна; Добрянський, Іван і Марія; Дуб, Михайло і Ґертруда; Дуркалець, Дмитро; Жеруха, Йосиф; Завійський, Микола; Запопенко, Сергій; Запутович, Роман і Віра; Казевич, Богдан і Лідія; Калавур, Богдан і Стефанія; Керницький, Роман і Ольга; Кітт, Іван і Марія; Кміцікевич, Олексій; Колін, Іван; Колтунюк, Орест і Антоніна; Коцибала, Святослав; Крайчик, Олександер і Марія; Круліковський, Іван і Евгенія; Кулик, Теофіль і Йоанна; Кулька, Дмитро і Луїз; Курилів, Зенон і Розмері; Лоґуш, Дмитро і Марія; д-р. Лоза, Михайло й Уляна; мґр. Луцький, Олександер і Зоряна; Мальченко, Александер; Марковські, Адам і Лідія; Марченко, Петро й Елен; Мельник, Дмитро і Валентина; Мельничин, Василь і Оксана; Мосяк, Василь і Марія; Мудрий, Василь і Дарія; Након, Михайло і Делорес; Огаренко, Іван і Любомира; Островський, Володимир і Мирослава; Павлак, Христина; Павлієнко, Павло й Олександра; Пахолюк, Ігор і Бріджет; Пилипчак, Михайло; Пилявка, Теодор; Покора, Стефан і Стефанія; Поручинський, Іван; Походай, Іван і Донна; Почтар, Ярема і Міллє; мґр. Прокопович, Володимир; Радавец, Мирослав і Христина; Ракочий, Теодор; д-р. Риплянський, Анатоль і Маріянна; Рубчак, Евгенія; Рудницький, Осип; д-р. Савицький, Юрій; Савчук, Михайло; Сасковіч, Василь; Сачко, Чарлес і Наталія; Семущак, Лев і Стефанія; Серафин, Йосиф і Софія; Сірий, Іван; Сирибайло, Степан і Марія; Снігур, Іван; Стадник, Іван і Марія; Стасів, Микола й Анна; Степанків, Ярослав; Сухоцький, Юрій і Елізабет; Терлецький, Катерина; д-р. Тимняк, Микола; інж. Тишовницький, Омелян і інж. Олена; Уздейчук, Володимир і Марія; Фафендик, Марія; Федак, Евген і Теодозія; Фотій, Олександер; Фута, Петро; Харченко, Іван і Зеновія; Хома, Іван; Цебрій, Григорій і Дора; Цюняк, Теодор і Ірена; Човник, Йосиф і Стеля; Шийка, Іван; Шлюка, Степан; Шубак, Антін; Яворський, Стенлей; д-р. Ящун, Василь і Марія; Бачинський, Юліян 13.00.

По 10.00 дол. зложили:

Баланда, Евген і Софія; Барицький, Микола; Білинський, Анна; проф. Барагура, Володимир; Вітрик, Павло й Евгенія; Гайдарівський, С.; Ґловяк, Зиновій; Демків, Петро; Єфремов, Галина; Жовнір, Іванна; Куштик, Михайло; Лесюк, Омелян і Марія; Любоський, Іван і Фреда; Лютий, Іван; Мазур, Юрій; Маціканич, Данило й Анна; Мачай, Іванна; Нелсон, Йосифіна; Пежанський, Любомир; Пікуліцкий, Володимир і Люба; Роган, Марія; Ромах, Микола і Марія; Скробко, Олекса; Слободян, Михайло і Марія; Стельмах, Володимир; Тимцюрак, Ярко й Ольга; Телешефскій, Іван; Чорний, Михайло; Яворський, Іван і Анна; Яцковський, Ярослав.

По 5.00 дол. зложили:

Буката, Ольга; Коцісь, Кенет; Малецький, Юліян; Матвіїв, Володимир (Канада); Попик, Анастазія; Проць, Наталія; Савчук, Іван; Сороколіт, Микола.

Тиранський, Чарлс 2.00.

Щиро дякуємо Нашим Жертводавцям, які завжди щиро відзиваються на наші заклики. **З уваги на всеукраїнську місію,** яку сповняє УВУ **вже понад 67 літ — МЕТОЮ ФУНДАЦІЇ** є створити сильний загальний **ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД (ПСФ) і цілий ряд особистих чи родинних, приватних ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ при Фундації УВУ, з яких щорічно** тільки **відсотки** будуть вживатися на стипендії чи дослідні праці — **згідно із домовленням і волею жертводавців чи фундаторів.**

НАМ надзвичайно приємно поінформувати українську громаду **про заснування двох** слідуючих **ПСФ при фундації УВУ,** а саме: **ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ім. МАРІЇ АНДРУСЯК і св. п. д-р. ІЛЛІ (ІЛЬКА), та ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ім. МИРОСЛАВИ САВЧАК, і св. п. д-р. ВОЛОДИМИРА.**

НАШИМ основним завданням є втримати і розбудувати єдиний **УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УВУ)** в діяспорі — **УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ,** який ми отримали в **спадщині від наших славних предків — творців української держави 1917-20 років.**

За інформаціями в справі створення **СПФ, записів і тестаментів** просимо писати або двонити на **адресу Фундації (у пізніх вечірніх годинах на ч. тел.: (212) 254-1571)** Ми радо будемо служити порадами.

В 1988 р. на літній семестер ФУНДАЦІЯ УВУ, при Вашій щедрій допомозі виплатила понад сто стипендій для українських студентів на УВУ. **Студенти** походили **із 14 країн** нашого поселення. **Стипендії** покривають **оплату за навчання і їх виплачується прямо до університету.** Крім того потребуючим студентам з европейських країн, учасникам педагогічних курсів, — крім оплати за навчання **покрито кошти прожитку** в українському гуртожитку. **Фінансувала:** для української молоді академічний курс **„Порівнальний фолкльор і українські народні пісні"; для біженців з Польщі** — курси англійської мови й українознавства. **Зорганізувала восьму** з черги студійну поїздку **„Стежками Батьків по Европі". При Фундації** працюють студентські комітети **„Дахав", „Монте Кассіно" і „Стежки".**

З нагоди 1000-річчя Хрищення України: 1. відбуто наукову конференцію і на протязі 3-ох семестрів серію викладів спільно з Державним коледжом в Пассейку; **2. видано** Ювілейний Історичний календар **на 1988 рік** з кольоровими ілюстраціями мистця **Петра Андрусіва; 3. Вже** появилися **візуальні і звукові** касети (відео тейпс) для шкіл українознавства; **4. Трьома** кольоровими **карточками** з життя **Блаженної Едіґни,** правнучки св. Володимира Великого, похованої в баварському селі Пух. — **неначе несподіваним подарком ТИСЯЧОЛІТТЯ —** розпочато **серію кольорових** карточок **„Українці в діяспорі"; 5. Видано три кольорові образи Блаженної Едіґни; 6.** Заплановано видати **ІЛЮСТРОВАНИЙ ЗБІРНИК про діяльність Фундації УВУ, зокрема студентських комітетів.**

6-го липня Фундація УВУ при допомозі „Стежок" з відповідними програмами АРХИЄРЕЙСЬКИМ СОБОРНИМ МОЛЕБНЕМ, з національними прапорами та при участі 50-ти членної СУМ оркестри з Монтреалю відбули: чергові поминальні святкування в колишньому концтаборі Дахав; того самого дня торжественно посвячено і передано образ присвяти бл. Едіґни, правнучки Володимира Великого, яка є похована в церкві ім. св. Себастіяна і бл. Едіґни в селі Пух. Рівнож 11-го липня з відповідною програмою зложено квіти на могилах вояків українців на Монте Кассіно.

Всі пожертви і датки на Фундацію УВУ, на різні фонди, стипендійні фонди і програми при Фундації, на діяльність студентських комітетів при Фундації (Дахав, Монте Кассіно) — можна відтягати від податку.

Ми віримо, що Ви — створите свій власний Фонд при Фундації, або станете її членом чи меценатом і зложите свій щедрий даток, за це складаємо **Вам нашу** щиру подяку.

Чеки просимо виписувати на UFU Foundation та висилати на адресу Фундації УВУ:

Ukrainian Free University Foundation, Inc
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003